

[Niels Helveg Petersen.]

hvor beslutninger bare blev truffet centralt, beslutninger, som alle havde at rette sig efter uden virkelig mulighed for indflydelse. Jeg synes, det er besynderligt, at specielt VS med dette forslag ligesom bevæger sig den vej, at beslutningerne skal træffes mere centralt og ikke mindre centralt.

Jeg kunne gøre en lang række bemærkninger til hr. Ove Hansen. Jeg skal ikke belaste det kommende udvalgsarbejde med for megen polemik om, hvad der hidtil er sket. Det er vel ikke rimeligt.

Men der var en enkelt betragtning, som jeg mener må anholdes, nemlig at nu når staten har økonomiske vanskeligheder, så vælter man det bare videre over på kommunerne, så skal de også have det. Jeg tror, det er nødvendigt at man betragter både den kommunale og den statslige aktivitet ud fra en helhedssynsvinkel, i hvert fald når man ser på de samlede økonomiske virkninger. Det er ikke acceptabelt at isolere den kommunale aktivitet, at holde den uden for de bestræbelser, man i øvrigt gør sig i den økonomiske politik. Hvis man holder de kommunale aktiviteter udenfor, så når man det resultat, at omfanget af den statslige aktivitet bestemmes af de enkelte kommunalbestyrelser her i landet. Det er deres aktivitetsniveau, der kommer til at bestemme, hvor meget der bliver tilovers til den statslige aktivitet, og det kan ikke være en rimelig konsekvens af det kommunale selvstyre, at den statslige aktivitet, påvirkningen af økonomien osv., skal bestemmes i de enkelte kommunalbestyrelser.

Det er nok også lidt at forveksle årsag og virkning. Den stærke udvidelse, der finder sted i den kommunale aktivitet, er jo ikke uden betydning ved vurderingen af vore økonomiske vanskeligheder.

Ved forslaget fra regeringen til ny udligningsordning går man videre ad byrdefordelingsvejen. Man anvender samme principper som i første etape med objektive og generelle tilskud, men giver dem i denne mellem-etape en anden udformning, således at udligningseffekten bliver stærkere, og det kan jeg erklære mig tilfreds med.

Krog Hansen: Den 25. marts 1969 stillede jeg her fra denne talerstol forslag om, at de

byrdefordelingslovforslag, vi da behandlede, skulle sendes tilbage til udvalget til fornyet behandling. Grunden var den, efter min mening uforsvarlige måde, udvalget havde arbejdet på, bl. a. den alt for korte tid, udvalget havde haft til sin rådighed. Jeg troede dengang, at det var den korte tid og det tidspres, vi arbejdede under, der havde skylden for det resultat, vi kom til, et resultat, som af regeringspartierne blev kaldt en byrdefordelingsreform, men som ikke var andet end nogle ændringer af nogle refusionsregler og nogle tilskud hist og her.

Efter at jeg har set regeringens nye byrdefordelingsforslag, er jeg klar over, at det ikke var på grund af hastværk, at byrdefordelingen blev så mislykket, som den i virkeligheden blev. Man ønsker åbenbart ikke fra regeringens side at få en udligning mellem rige og fattige kommuner. Eller også magter regeringen ikke at fremsætte forslag, der skaber ensartethed kommunerne imellem. Måske er det det sidste, der er sandheden. Heller ikke det magter regeringen. I sandhedens navn må jeg indrømme, at det lovforslag, som indenrigsministeren nu har fremsat, er nærmere ved det rigtige end de forslag, som vi behandlede i forrige samling. Men der er stadig for mange skavanker ved forslaget.

I dette lovforslag arbejder man med gennemsnitsværdier. De kommuner, som har et skattegrundlag, der ligger over landets gennemsnit, skal aflevere penge til de kommuner, som har et skattegrundlag, der ligger under gennemsnittet. Princippet i dette system er rigtigt, men lovforslaget går slet ikke langt nok. Ser man på bilagene til lovforslaget, opdager man, at den kommune, der har et beskatningsniveau på 24 i indeværende år, også vil have et beskatningsniveau på 24, efter at dette lovforslag er gennemført. Ser vi bort fra de tilskud, der vil blive givet, og som for øvrigt ikke vil blive særlig store, vil der stadig være for stor forskel mellem de rige og de fattige kommuner. Man kan — stadig ud fra disse bilag — konstatere, at forskellen vil være 14 pct. Den laveste skatteprocent vil være 10, og den højeste vil være 24 pct., alt andet lige. Man vil altså efter dette lovforslags gennemførelse stadig kunne opleve, at en skatteyder i Viborg amt skal betale dobbelt så